Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 24. szám. Vasárnap, junius 16.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni; kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyármalmi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A közöny.

(H. Gy.) A mai társadalomnak egyik főjellemző vonása, ugyszólván rákfenéje: a közöny. Legyen bármily fontos ügy szönyegen, mihelyt nem egyeseket, hanem a társadalmat érdekli, az emberek mintegy parancsszóra húzódnak vissza s hagyják a legfontosabb dolgot is veszni, sinylődni, mig végre reáborul a feledés fátyla, és a jobb sorsra érdemes közügy megfeneklik, a közöny kátyujában megreked. Ma nincs „közérdek“ hanem ehelyett van: „önérdek“.

Igy van a mai társadalom mindennel. Áldozatot hozni, vagy valamit a közérdek nevében tenni, ma már ismeretlen fogalom. Elvétve akad egy-egy ember, aki kiválik a sok közül és a társadalom, az összesség javára munkál. De ez ma már olyan ritka, mint a fehér holló Hogy a közöny mily otthonos nálunk is, itt van reá a példa, a kis-czelli kádfürdő képében. Addig, mig mozgalmat nem inditottunk lapunkban, számtalanan jöttek hozzánk ez ügyben s kértek bennünket annak meginditására.

Mi kötelességünkhez hiven meginditottuk a mozgalmat s ma, mikor e sorokat irjuk, még egyetlen aláirási-iv sem érkezett vissza hozzánk, melyen részvényeket jegyeztek volna. Hát mi ez ha nem a legvastagabb közöny? Egy oly intelligens helynek, minő Kis-Czell is, mely ma már közel 2000 lelket számlal, nincs kádfürdoje. mely alig néhány ezer frtból felállitható és közegészségi szempontból is felette szükséges. Évekkel ezelőtt közbeszéd tárgyát képezte már egy Kis-Czellben felállitandó közfürdő, de a tervezgetés stádiumában maradt egész maig és a jelekből itélve, ismét abban marad az általunk legujabban meginditott mozgalom is.

Természetes dolog, mint mindenhez a világon, ugy a kis-czelli közfürdőhöz is első sorban pénzre van szükség. Nem nagy összegre ugyan, mindössze néhány ezer forintról van szó és ezt összehozni Kis-Czellben nem volna éppen nehéz, ha meg volna az összetartás a közönségben. De fájdalom, éppen ez nincsen Kis-Czellben és épp ez az oka, hogy annyi jobb sorsra méltó ügy szenved emiatt hajótörést a közérdek nagy kárára.

Egyenetlenséggel, széthuzással, önérdek hajhászással, még sohasem sikerült semmit sem kivinni, mely a társadalomnak hasznára lett volna. Egy kis összetartással, egyetértéssel, megkészülhetne a kis-czelli közfürdő is. Megkészül-e, nem-e, nem tudjuk. Mi megtettük kötelességünket, a közönségen van a sor most, hogy egy közhasznu intézménynyel városunk szaporodjon.

Olcsó pénz.

(K. K.) Olcsó pénz! Lehet-e vonzóbb czimet adni egy czikknek e két szónál. Nem önkénytelenül olvasni kezdi-e mindenki, hogy hol és miképp lehet olcsóbb pénzhez jutni. Ezt az érdekes, vonzó két szót naponta láthatjuk a hirlapok hirdetési rovatában, feltünő, szembeötlő betükkel nyomtatva, s ha elolvassuk, rájövünk, hogy különféle hangzatos nevü, de müködésükben nagyon is egyforma hitelszövetkezetek ajánlgatnak azokban olcsó kölcsönöket, különösen a hivatalnok-osztálynak.

Szó sincs róla. A hitel, s főképp a könnyü hitel nagyon fontos közgazdasági tényező, s nélküle nem virágozhatnak fel sem a kereskedelem, sem az ipar. Fontos tényező, de csak ott, ahol helyén van! Mert a hitelnek könnyü megadása, s könnyelmü igénybevevése nem haszonnal, hanem kárral, romlással jár az egyesekre, s általa közre is. Ha valaki a hitelt nem jól megfontolt beruházásokra, s uj javak előállitására veszi igénybe, hanem felesleges kiadásokra, élvezetek kielégitésére, vagy régi adósságoknak

TÁRCZA.

Pályaudvaron.

Zsibongó nép a csarnokokban
Köztük mi is, szép kedvesem!
Könnyezve nézem édes arczod,
Készülten hangodat lesem!

Nehány percz még s nem látlak többé,
A vasparipa elragad;
Szegény szivem bubánatával
Megint csak egyedül marad!

A csengetyüszó gyászharangként
Reszketteti meg bus szivem
Hogy többé nem szabad szivednek
Édes nyomodba lépni sem!

A kocsiba magam emellek!
Oly édes, édes e teher!
Itt ringatnálak hű ölemben,
De menni kell, de menni kell!

Egy bucsucsók, talán utolsó!
Utánna egy szelid mosoly,
Fütty hallik, busan visszalépek
S a vonat indul, zakatol.

A kocsi ablakán kihajlik
Még pillanatra alakod.
Felém távolból integétve
Egy ideig kendőd lebeg.

Takarja a vonatot aztán
A távol, mely egyszerre kék.
Vajjon nem vitte el szerelmed
Örökre a szárnyas kerék.

Varsányi Gyula.

Két sziv.

— A „Kis-Czell és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Irta HUSS GYULA

Csendes, őszi est volt. Az egész faluban mély csend és sötétség honolt; csak a falu közepén elterülő Vámosi kastélyban volt zaj és világosság. A dusan kivilágitott kastély ablakain át nappali fény áramlott ki a különben csendes, rideg, elhagyatott országutra, mely a kastély előtt vezetett el. A szolgaszemélyzet vigan sürgött-forgott. Nagy ünnep volt a kastélyban. A kastély urnőjének, özvegy Vámosi Zoltánnénak egyetlen leánya, a bajos műveltségü, aranyszőkc haju Matildnak volt az elj gyzési ünnepélye.

Amig a bájos, különben mindig vigkedélyü menyasszonynak, Matildnak az arczán bizonyos levertség és bánat volt latható, addig az örömanyának, Vámosinénak, derült arczáról le lehetett olvasni azt a végtelen boldogságot, mely őt leánya eljegyzésével érte.

De hogy is ne? Matild vőlegénye, Romhányi Elemér báró, ki az ő negyven évével még mindig érdekes alak volt a leányos mamák előtt, egyike volt a vidék leggazdagabb földes urainak. Igy természetes, hogy Vámosiné, a számitó asszony, kész örömmel adta beleegyezését a házassághoz, midőn a báró leánya kezét megkérte. Mitsem törődve azzal, hogy viruló szépségü leánya, ki még alig töltötte be huszadik életévét, legkevésbé érzett hajlamot magában arra, hogy a kétszer oly idős báró felesége legyen.

Mikor édes anyja tudtul adta, hogy kezét báró Romhanyinak igérte, s hogy az eljegyzést rövid idő mulva meg is tartjak, Matild teljesen kétségbe volt esve. Napokon át könyörgött édes anyjának, ne erőltesse bele a Romhányival való házasságba, mert ő boldog vele sohasem lesz. Az ő szive különben már nem szabad. Oda igérte szivét, kezét, annak a férfiunak, kit gyermekkora óta ismer és szeret, és akit egykor édes anyja is mint férjet szánt neki: Miháldy Aladárnak, aki időben is hozzávaló és czenkivül elég csinos vagyon felett is rendelkezik, igy vele boldog lehet.

De Vámosiné, a számitó asszony, nem hallgatta meg leányát. Az édesanyai sziv nem dobbant meg egyetlen leányának csdó kérésén. Nem törődött leanya kisirt szemeivel, nem inditotta meg Matild fajdalmat és mély bánatot mutató arcza, ő megmaradt a rideg, önző, számitó asszonynak anya helyett, kit elvakitott a fény, a

ujakkal való fedezésére, ezzel okvetlenül megbillenti háztartásában az egyensulyt, s rohanni fog a lejtőn lefelé mindaddig, mig — hitele végkép kimerülvén — elnyeli az örvény.

Már pedig a hivatalnokok nagy serege nem productió czélokra, javak termelésére szokta hitelét felhasználni, hanem épen javak fogyasztására. S ép azért kell kárhoztatnunk a vidéken is, fővárosunkban is ezerszámra alakuló, s működő korona, fillér, s egyéb nevü hitelszövetkezeteket, mert ezek kereskedőkre, iparosokra alig, hanem ugyszólván kivétel nélkül csak a fix fizetéssel biró hivatalnokokra számitnak, a kiknél a fizetés lefoglalásával könnyen biztosithatják maguknak kölcsön adott tőkéjüket. És semmiféle más osztályra nézve sem olyan veszedelmes az adósság csinálás, mint éppen a hivatalnokokra, mert ha ezek fizetésükből nem tudván kijönni, adóságot csinálnak, még kevésbbé fognak megélni fizetésükből akkor, ha abból most még az adósság kamatait, s törlesztését is fizetniök kell.

Igen, a legrendesebben vezetett háztartásban is előfordul, hogy egyes átmeneti kiadásokat saját tőke hiányában kölcsön pénzzel kell fedezni. Ily komoly esetekben nem lehet kárhoztatni a hitel igénybevevését, s itt volna szerepük az olcsó pénzt hirdető hitelszövetkezeteknek, ha t. i. tényleg olcsó kölcsönt adnának, mert azáltal a lefoglalható fizetéssel, s azonfelül lakásberendezéssel biró, s igy kellő biztonságot nyujtó hivatalnokokat (illetőleg azok el nem adósodott részét), kik takarékpénztáraktól, bankoktól nem kaphatnak hitelt, megmentenék az uzsorások karmaitól. Csakhogy nem igy van a dolog, — elég sajnos. A hitelszövetkezetek adnak ugyan kölcsönt hivatalnokoknak, sőt látszólag aránylag nem is nagy százalékos kamatra, de csak látszólag! Mert az előre fizetendő kamatokon felül mindenféle czimen még oly tetemes részét levonják a kiadott kölcsönnek, s a törlesztés tartama alatt olyan különfélekép indokolt magas utánfizetéseket rónak ki, hogy voltaképpen egy notórius uzsoráson is tultesznek. Igazán zseniális eszméket találnak ki a czélból, hogy a $7^1/_2$—8%-os kamatot levonásokkal, s utánfizetésekkel megtizszerezhessék.

Levonnak a kölcsön kiadásakor belépési dijat, tudakozodási dijat, beiratási dijat; még a belépésin kivül, biztositéki alapra 2—4%-ot, kölcsönkamatra 8—10%-ot. Ugy hogy ha valaki egy 300 korónás kölcsönt kér és kap, a különféle levonások után össze-vissza alig jut 160 koronához. És, ha a kölcsönvevő a kölcsönrészlet-visszafizetést pontosan nem teljesitené, akkor már a lejárat napján a kölcsönvevő kezéhez kapja a szövetkezet jogtanácsosának levelét, melyben figyelmezteti, hogy a tagdijat, vagy a kölcsönrészletet nem fizette be pontosan. Ezért a nyomtatott felszólitó levélért mind járt terhére irnak $2^1/_2$—3 koronát Ilyen felszólitó levelet pedig nyakra főre küldözgetnek az adósoknak, akik bizony gyakran megkésnek egy-két nappal a fizetéssel. Már maga ez is sok, nagyon sok külön költséget okoz, s a mellett még külön késedelmi kamatot, sőt némelyik szövetkezetnél birságot is fizettetnek az adóssal. A késedelmi kamat nem sok, legalább látszólag nem. Össze-vissza 1 fillér hetenkint, minden korona után! Egy koronától egy hétre egy fillér, tehát 52 hétre (egy évre) 52 fillér, vagy 100 korona után 52 korona = 52%. Tessék hozzávenni a 20—24%-os különféle kamatokat, felszólitási dijakat stb. stb., akkor konstatálhatjuk, hogy ezek az áldásos működésü szövetkezetek nem sokkal kevesebb mint 100%-ot szednek a pénzük után.

Ime ily módon teszik tönkre egyes szövetkezetek a kis-embereket. Ennek sulyát megérzi a főváros és vidék egyaránt.

Kevés kivétellel igy dolgoznak a hitelszövetkezetek, melyek pedig a szegényebb osztályok hitelképességének, vagyonosodásának előmozditására volnának hivatva.

Rendben van ez igy??

HIREK.

— **Választási mozgalom.** A legujabb hirek szerint a kis-czelli járásban fellép szabadelvü programmal Emeresz Károly bánhalmi nagybirtokos is, kinek — hirforrásunk szerint — ma már tekintélyes pártja van.

— **Dalosaink** a mult vasárnapi szentmisén működtek először közre. A jélenvolt ájtatoskodó közönséget kellemesen lepte meg a dalosok szép templomi éneke, melynek betanitásán sokat fáradozott a Dalkör ügybuzgó karmestere, Hettlinger Ferencz.

— **Vasutasok mulatsága.** A m. kir. államvasutak kis-czelli altiszti kara 1901-évi junius hó 23-án a „Kemenes" (Hungária) szálloda kertheljyiségében, a saját „Temetkezési Egylete" javára zartkörü nyári tanczvigalmat rendez. Belépti-dij személyenkint 2 korona, családjegy három személyre 3 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét Sárközi Géza zenekara szolgáltatja. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a szálloda termeiben leend megtartva.

— **Műkedvelői előadás.** A jánosházai iparos- és kereskedő-ifjuság önképző köre f. hó 9-én minden tekintetben sikerült műkedvelő-előadással és nemzetközi világpostával egybekötött tánczvigalmat rendezett. A belépti-dij 1 kor. belépti-dij mellett 170 kor. folyt be. Előadták Murai Károly „Virágfakadás" cz. vigjátékát, s mondhatni, hogy az előadás a szereplők becsületére válik.

— **Tüzoltók mulatsága.** A magyar-gencsi önkéntes tüzoltó-egylet 1901. évi junius hó 23-án Magyar-Gencsen, Szüts István cs. és kir. huszár százados ur erdejében, saját pénztára javára zártkörü tánczvigalmat rendez. A rendezőség: Háczky Sándor elnök, Szüts István tb. elnök, Hertelendy Gyula alelnök, Kolossa Ferencz főparancsn., Sómogyi János alparancsn., Nunkovics Dénes pénzt., Szabó Antal e. jegyző, dr. Kálmán Béla e. orvos, Tóth Kálmán v. tag, Szabó Tivadar v. tag. Belépti-dij személyenkint I. hely 1 kor., II. hely 60 fill. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A mulatság délután 4 órakor, a tüzoltóságnak a szertártól való ünnepélyes kivonulásával veszi kezdetét.

— **Megugrott szinészek.** Lapunk legutóbbi számában jeleztük, hogy a Dobó-féle szintársulat a mult szombaton városunkba érkezett s működését meg is kezdette. E hirünket most kénytelenek vagyunk oda módositani, hogy Dobó szintársulata hozzánk egyáltalán nem érkezett meg. Közvetlen az előadás megkezdése előtt jutott csak nyilvánosságra Dobóék elmaradása. A társulat titkára, ki napokig itt tartózkodott, plakátirozott, bérleteket gyüjtött, néhany forint adósság hátrahagyásával, szó nélkül elpárolgott Kis-Czellből.

— **Kövezetvám.** Kis-Czell mezőváros képviselőtestülete legutóbbi gyűlésen egyhangulag elfogadta az elöljáróság abbeli ajánlatát, hogy Kis Czellben hozzák be a kövezetvámot és az abból befolyó jövedelemből a város fő-utczáját kövezzék ki. A kövezetvám, mint halljuk, legjobban a kereskedő-osztályra nehezül és emiatt a kereskedők körében mozgalom indult meg a kövezetvám behozatalát meggátolni a jelen formában. Ez ügyhöz különben legközelebb bővebben hozzá fogunk szólani.

— **Humor Barnabás** ur, alkalmi munkatársunk, a héten az alábbi közleményben számol be a kis-czelli legujabb és általa „fontosnak" tartott eseményekről. Ime tudósitása szószerint:

A régi „Sas"-vendéglő hajdani tanyája a honfi keservekben utazó hazafinak, később gyülhelye a kemenesaljai zsentrinek, s a legutóbbi időig találkozója a vigadni szerető vidéki intelligenciának e hó elején megszünt.

Kapui ideiglenesen-e vagy örök időkre? bezárultak.

Elég helytelen, de igaz, hogy ezáltal nincs a város belterületén olyan ebédlő, hova a vidéki uri ember nyugodtan betérhet.

Ezen a hiányon vél segiteni a „Korona" vendéglős azáltal, hogy fölöslegessé vált kávéházát beszünteti, s fényes ebédlővé alakitja át. A hová mezitláb senkinek sem szabad belépni, továbbá helyet csak az foglalhat, ki régi és elterjedt viseletünknek azon részét, amelyet műnyelven: lábravalónak neveznek, a nadrág alatt hordja.

Izletes és jó ételek felszolgálásánál elég garanciát nyujt Mészáros János személye, paprikás csibe helyett galambfiókákat többé senki sem kap. Az ital ezentul mind tengelyen lesz

---

pompa, a rang, a vagyon s mit sem törődik sziv-ügyekkel

* * *

Vigan szól a zene, zajos éljenzés hangzik ki a pazar fénynyel kivilágitott teremből. Derült arczok láthatók mindenütt. Vig és jókedvü mindenki, csak a menyasszony halvány arczán látható, mély szomoruság. Bánatos arczán végig folynak forró könyüi és eközben nehéz, mély sóhaj száll el kebléből. Rosszullétről panaszkodik környezetének és engedelmet kér pár pillanatra a visszavonulásra. Szobájába érve, keserves zokogásban tör ki. Az ablakhoz megy, hogy lázas fejét a hideg üvegtáblához nyomja. E pillanatban halk kopogást hall. Remegve huzódott vissza az ablaktól s önkéntelenül rebbent el ajkáról e szó: Édes Aladár.

Mihálydi Aladár volt, ki az éj sötétjében várta a kedvező alkalmat, hogy Matilddal beszélhessen és elbucsuzzon tőle. Matild hirtelen feltárta az ablakot és két szerető sziv halk sóhaja, lassu, csendes zokogása hallatszott a csendes éjszakában. Igy telt el néhány pillanat, szótlanul, némán, mig végre megszólalt Aladár.

— Margit! Én édes mindenem! Bocsáss meg nekem, hogy ily szokatlan időben jöttem hozzád. Ne itélj meg, a szivem hozott ide, hogy az utolsó „Isten hozzád"-ot mondja el neked. Neked, akié a szivem, lelkem, mindenem, s aki mától fogva meghalt számomra. E szavaknál görcsös zokogásba fulladt Aladár hangja. Egy csókot nyomott Margit ajkára és eltünt az éj sötétjében.

Margit félájultan esett a szobában össze, de hirtelen összeszedte magát és a kertbenyiló ajtón át gyors léptekkel Aladár után sietett. Utoléve Aladárt, nyaka köré fonta karjait s hangos zokogás között kérte maradásra. Aladár kibontakozott Margit karjai közül, homlokon csókolta őt s épp indulni akart, mikor Margit egy éles sikolylyal ajkán, összerogyott kedvese lábainál, meghalt. A szive hasadt meg a fájdalomtól...

Egy lövés dördült el nyomban utánna az éj sötétjében, melynek golyója Aladár szivét furta át. Két szerető sziv megszünt dobogni. A halálban egyesültek, kik az életben egymáséi nem lehettek.

A cservári temetőben, szomoru fűzáktól bekeritve, van egy sirhalom, melyen meglátszik a gondozás. A sirhalom felett márványkő van, e rövid felirattal:

Aladár — Margit.

E sirhalomnál naponta látható egy mély gyászba öltözött nő, kezei imára kulcsolva, szemei kisirva, arczán a mély fájdalom tükrözik vissza, s remegő hangon imádkozik. Imája sokszor csendes zokogásba fullad. Ez a gyászruhába öltözött nő, az egykori rideg, számító asszony — Vámosiné, most már ismét édes anya.

szállitva, nem mint eddig, vasuton és a szentkereszteség mellőzésével a vendég elé téve.

— **Nem jó mindig aludni**. Lichtenstein, helybeli bőrkereskedőt, hétfőn délután üzlet-helyiségében erősen meglepte az álom és elaludt mélyen, igazolta ezt erős, az utczára is kihalló hortyogása. Ezt a körülményt használta fel valami élelmes tolvaj arra, hogy Lichtenstein uram délutáni álmát megkeseritse. Mire felébredt Lichtenstein, eltünt a pénztár fiókjából 6 frt pénz és egy ezüst zsebóra s a legszorgalmasabb kutatás daczára máig sincs meg. Mondják, hogy mikor Lichtenstein felébredt és észrevette a lopást, csak annyit mondott csendesen: mindenről almodtam, de erről a lopásról nem.

— **Uj tankönyv**. Kemény József, a kisczelli izr. hitközség tanitója ujabb önálló munkával lép a nyilvánosság elé. Megirta ugyanis a teljes hat osztályu népiskola egész tananyagának kivonatát összefoglaló modorban és jóváhagyás végett felterjesztette az illetékes biráló bizottság elé. Mint biztos forrásból értesülünk a jelzett munka, melyhez hasonló néhány tárgyból eddig csak a középiskolák részére iratott, mint házgpótló mű teljes méltánylásra fog találni és felvétetik a miniszterileg engedélyezett tankönyvek sorába. Fenti tankönyv valószinüleg már a jövő tanévre kikerül a sajtó alól, mely népiskolai tanitóknak és tanulóknak, valamint vasuti altiszti vizsgálatra készülőknek egyiránt hasznos kézikönyvül fog szolgálni

— **Öngyilkosság**. Lendvay Antal jánosházai lakos felesége, ki már évek óta melankólikus volt, f. hó 10-én revolverrel sziven lőtte magát s rögtön meghalt. Eddig még nem tudni, hol tett szert a gyilkos fegyverre.

— **Automobil-kiállitás Budapesten**. A Magyar Automobil-Club f. hó 17—20-áig Budapesten, a Tattersellban automobil-kiállitást rendez, melyen a legnevesebb külföldi czégek több kocsival vesznek részt ugy, hogy mindenfajta automobilok lesznek láthatók. Junius 18-án virág és lampion-korzó lesz az Andrássy- és Stefánia-uton, 21-én pedig automobil-verseny a Szép Juhászné hoz, a budakeszi uton.

A kiállitásra országszerte nagy az érdeklődés, mert ez lesz az első ilynemü kiállitas hazánkban, holott a többi nyugoti államokban az automobilis ma már virágkorát éli.

— **Pinczefelavatás**. Mészáros Jánosnak, a „Korona"-szálloda és vendéglő bérlőjének a Sághegyen ujonnan épitett pinczéjét szerdán avatták fel. E pinczefelavatási ünnepélyen többen vettek részt és csak a késő esti órákban szakadt vége a sághegyi mulatságnak, mely azonban folytatást és befejezést a „Korona" kertjében nyert.

— **Kert-megnyitás**. A „Korona"-szálloda ujonnan helyreigazitott nyári mulató-kertjének megnyitása ma lesz zenével és tekeversenynyel egybekötve. A verseny dijait illetőleg, utalunk a lapunk mai számában található erre vonatkozó hirdetésre.

— **Az egér**. A franczia nők ezelőtt néhány évvel nagy gyülésre jöttek össze Párisban, hogy megbeszéljék ügyes-bajos dolgaikat és állást foglaljanak a férfiakkal, mint erősebb nemmel szemben és előkészitsék a nő-emancipáczió alapját. A vezérszónoknő heves kifakadásokkal illette a férfi világot és szónoklata hevében erősen hangsulyozta, hogy a nők épp oly bátrak, mint a férfiak s bárhol megállják helyüket, ha a sors ugy hozza magával. E pillanatban lépett a teremben egy női ruhába öltözött férfi és a magával vitt kis egeret eleresztette és ijedt hangon kiáltotta el: egy egér futkároz a teremben A nők éles sikolyban törtek ki s egymást gazolva siettek ki a teremből. Nem tellett bele egy negyed óra, egy kis egér feloszlatta a hires párisi női-gyülést. Ez az esemény történt meg kis kiadásban a mult hetivásáron Kis-Czellben. Egy kis egér vetődött valahogy az élelmiszer-piaczra s mikor ezt az asszonyok észrevették, ijedve menekültek el a piaczról s pár percz alatt üres volt a piacz. Igy beszélte el ezt nekük Zeitung Ferkó barátunk s hozzátette, — hogy a hir valódiságáért kezességet vállal.

— **A homok, mint borderitő szer**. A sok borderitő-szer közt a homok is emlitésre méltó. Hogy a homokot, mint deritő-szert alkalmazhassuk, szükséges, hogy az semmiféle vegyihatást a borra ne gyakoroljon, mert különben azt megrontaná Ez okból a bor deritéséhes használandó homoknak tisztán csak korpaszemekből kell összetéve lennie és meszet nem szabad tartalmaznia. A mésztartalmu homokot csak ugy lehet használni, ha előzőleg savas vizben jól ki lesz mosva. A homok hatása abban nyilvánul, hogy a homok szemcsék a borban uszó idegen részecskéket magukhoz vonzzák és ezután a borból eltávolittatnak. A hatás azonban csak akkor érvényesül, ha a bor erősen felkorbácsoltatik. A borderitéshez használandó homokból egy hektoliterre 500 gramm homok számitandó.

— **Miniszteri rendelet a megrendelések gyüjtéséről**. A kereskedelemügyi miniszter f. hó 10-én kelt rendeletében a megrendelések gyüjtésére vonatkozó rendelkezések módositásáról szóló törvény életbeléptetése és végrehajtására a következőképp rendelkezett. A törvény 1901. julius 2-án lép életbe. A megrendelések gyüjtésére a kereskedő vagy iparos csak állandó lakhelyén van jogositva. Megrendelést sem megbizottal, sem maga más községben fel nem vehet, még ha hosszabb ideig ott is lakik, vagy ha a megbizott állandóan ott lakik sem. A megrendelések gyüjtése a kereskedő vagy iparos lakhelyén kivül csak oly iparosoknál és kereskedőknél van megengedve, kik üzletkörükben az illető áru eladásával vagy felhasználásával foglalkoznak: ezen áruk alatt nem csak olyanok értendők, melyek eredeti vagy feldolgozott állapotban az üzlet tulajdonképeni tárgyai, hanem olyan áruk is, melyek az illető üzletben csak mint segédeszközök, irodai, bolti vagy raktári berendezések szerepelnek. Megrendelések gyüjtése végett felkereshető az a földbirtokos is, a ki gazdasági körében ipari vagy gyári vállalatot folytat. A törvényben az iparoshoz vagy kereskedőhöz közvetlenül intézett egyes megrendelésekre vonatkozólag megállpiattot kivétel feltételezi, hogy a megrendelés határozottan megjelölt árura vagy munkára irányuljon, a megrendelő önkéntes elhatározásán alapuljon s a kereskedőhöz vagy iparoshoz már előbb intéztetett legyen, mintsem a megbizott a megrendelőnél a megrendelés átvétele végett jelentkezik. — Nincs tehát megengedve a megrendelés átvétele oly megkeresések alapján, melyek határozatlan, általános, egyszersmindenkorra szóló megrendelési felhivást tartalmaznak, melyeket a kereskedő vagy iparos tömegesen küld a feleknek kitöltés vagy puszta aláirás elküldés végett, vagy melyek nem magához a kereskedőhöz, vagy iparoshoz, hanem csak megbizottjához, eljárása közben intéztetnek. — Az idézett törvény rendelkezései alól a következő kivételek vannak: 1. a házi iparczikkekre, de csak azon feltétel alatt, ha a megrendelést gyüjtő a czikk házi ipari jellegét helyhatósági bizonyitványnyal igazolja; 2. a müszerekre és tudományos eszközökre; 3 varrógépekre; 4. a nagyobb gazdasági gépekre; mint cséplőgépekre, vető- és aratógépekre, mozdonyokra, lokomobil és gőzekékre, továbbá gőzszivattyukra és malomberendezésekre; 5. a villamos erő átviteli és általános világitási és távbeszélő berendezésekre. — A 3. pontban felsorolt czikkek megrendelésének gyüjtése a kisbirtokosoknál azonban csak azon feltétel alatt engedélyeztetett, ha a megrendelés a községi elöljáróság által a megrendelési vagy szerződési okiraton hitelesittetik.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a szerk.)

Nyilatkozat.

Hivatkozással a „Kis-Czell és Vidéke" ez évi 18. és 19. számában Singer Mihály és fia pápai szabó-iparos-czég hirdetésére, van szerencsém a t. közönség tájékozására a következőket kinyilatkoztatni:

Singer Mihály és fia, pápai szabó-iparos-czég Halász nevü üzletvezetője megjelent nálam ez évi május hó elején és nekem, főnökei megbizásából, azt az ajánlatot tette, hogy adjam át üzletemet a Singer-czégnek, ők a berendezésért és az üzlettől való visszalépésemért fizetnek 500 koronát. Én Halász üzletvezetővel szóbeli szerződést kötöttem ekkor olyformán, hogy ők az üzletet tartoznak legkésőbb julius hó folyamán átvenni. Halász üzletvezetővel történt szóbeli megegyezésem után a czég rögtön hirdetést is tett közzé e lapban, daczára annak, hogy ebbe én beleegyezésemet nem adtam. Mikor a megjelent hirdetés végett kérdést intéztem személyesen Singer M. és fia-czéghez, azt a választ kaptam, hogy az ő nevükben, Halász üzletvezető által tett szóbeli szerződést reájuk nézve kötelezőnek ismerik el és az irásbeli szerződést legközelebb megkötik velem. Ez idő óta egy hónap mult már el, de Singer Mihály fia-czég nem jelentkezett mindaddig, mig én kötelezettségének teljesitésére ügyvédem által fel nem hivtam. Ekkor Singer Mihály és fia-czég ama kijelentést tette nőmnek, hogy ő üzletvezetőjét semmivel sem bizta meg. Ennek azonban ellentmond a czég ama ténye, hogy hátam mögött akarta lakásomat és üzlethelyiségemet kibérelni, mely azonban nem sikerült neki. Singer Mihály és fia-czég eme eljárását a nagy közönség birálata alá bocsátom ama kijelentéssel, hogy üzletemet változatlanul, eddigi, évek óta birt helyiségemben, tovább vezetem és kérem t. megrendelőimet, az eddig belém helyezett bizalmukkal továbbra is megtisztelni, teljes erőmből arra törekszem, hogy t. megrendelőimet a legjobban kielégitsem.

Kis-Czell 1901. junius 16.

Tisztelettel

Dávidovics Dávid.

HIRDETÉSEK

1490/1901. tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

Kasza Mihályné szül. Somogyi Erzsébet pápóczi lakos végrehajtatónak Somogyi Gábor, Németh Leni, Somogyi Benedek, Somogyi Lőrincz pápóczi lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 900 kor. tőkekövetelés és ennek 1901. évi január hó 5-től járó 5% kamatai 122 kor. 90 fillér már megállapitott, valamint jelenlegi 43 korona 30 fillér és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. 60. t. cz. 144. § a alapján és a 146. § a értelmében a kis czelli kir. járásbiróság területén levő Pápócz községben fekvő a pápóczi 709. sz. tjkvben 863. hrsz. alatt felvett ingatlanból Somogyi Gábor 4/14-ed résznyi illetőségére 116 kor., a pápóczi 988. sz. tjkvben A. I. 557. és 1903. hrsz. ingatlanból Somogyi Gábor 16/56 od résznyi illetőségére 252 kor., a pápóczi 607. sz. tjkvben A. I. 1159. 1160. hrsz. alatti ingatlanból Somogyi Gábor 16/56 od résznyi illetőségére 289 kor., a pápóczi 918. sz. tjkvben A. + 1432. hrsz. alatti ingatlanból Németh Leni 1/14 ed résznyi illetőségére illetve a végrehajtási törvény 156. §-a alapján az egész ingatlan 14 kor. kikiáltási árban az esetre, ha ezen ingatlanra az 1272/901. sz. végzéssel julius hó 12 ik napjára kitüzött árverés bármi okból megtartható nem lenne, a pápóczi 290. sz. tjkvben A. I. 43. 44. hrsz. 13/b. hsz. ingatlanból Somogyi Benedek és Somogyi Lőrincz 3/14 ed résznyi illetősége illetve a végrehajtási törvény 156. §-a alapján az egész ingatlan 574 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

A kérelemnek a pápóczi 249. sz. tjkvben foglalt ingatlanra vonktkozó része elutasittatik, mert ezen ingatlan birói árverésen jogerősen eladatott.

Az árverés megtartására határidőül: 1901. (ezerkilencszázegy) évi jul us hó 24. (huszonnegyedik) napjának délelőtt 9 órája

Pápócz község házához kitüzetik.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénz fejében a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 3 egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés napjától számitandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számitandó 90 nap alatt a kis czelli kir. adóhivatalnál lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Pápócz községházánál tekinthetők meg.

Kis-Czell, 1901. évi május hó 15.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvvi hatóság.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

Eladó asztalos-műhely.

Egy jó karban levő, ugyszólván ujonnan felszerelt

asztalos-műhely

kitünő szerszámokkal, szabadkézből

eladó.

Bővebbet **Klaffi Alajosnénál Kis-Czell** Bárány-vendéglő.

Kert-megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a kis czelli **„KORONA“** szálloda

KERTI HELYISÉGÉT

1901. évi junius hó 16-án, ma

tekeversenynyel és tánczczal

egybekötve megnyitom,

melyre a nagyérdemü közönség tömeges megjelenését kérem.

Tisztelettel

Mészáros János

szállodás.

A tekepályán a legtöbbet dobóknak:

1-ső dijul egy darab 10 koronás arany,
2 ik „ egy nagy ezüst érem (12 K. ért.)
3 ik „ egy üveg bor 11 liter tartalommal és
4-ik „ egy kecske

fog a verseny bevégeztével kiszolgáltatni.

Kedvezőtlen idő esetén a tánczmulatság a diszitett teremben lesz megtartva.

☛ A tekeverseny délután 3 órakor, a tánczmulatság este 6 órakor veszi kezdetét. ☚

A zenélést Sárközi Géza zenekara tel jesiti.

Klein és Spitzer

szarvasmarha kereskedők

KIS CZELL.

Megvételre ajánlanak a t. uraságoknak és a n. é. gazdaközönségnek első rendü kifogástalan minőségü

Erdélyi igás ökröket

versenyképes árakon.

Előjegyzéseket s levélbeli megrendeléseket elfogadnak

Klein és Spitzer

kereskedők, Kis-Czell.

Vadászok figyelmébe.

Kis-Czell és **vidéke** tekintetes

vadászközönségének

van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a vadászati idény beálltával

szállitásra alkalmas vadakat

bármily mennyiségben átveszek.

Egyuttal megemlitem, hogy nagy raktárt tartok mindennemü **vadászati kellékekben**, és azokat a legjutányosabban számitom.

Magamat ajánlva vagyok

teljes tisztelettel

Németh Emil

füszer- és vegyeskereskedő.

Kis Czell.

1—4

GYOMORBETEGEKNEK,

a kik meghülés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhideg, vagy meleg eledelek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorgörcsben, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben, vagy eluyálkásodásban** szenvednek, a rég kipróbált, jó hatásu **emésztési és vértisztitó szert ajánljuk, mely az**

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Kitünő gyógyerejünek talált növényekből jó borral vegyitve készül, erősiti az ember gyomorszerveit, a nélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolitja a véredények zavarait, tisztitja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felböföges, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszünnek.

Szorulás kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett, gyorsan megszünnek.

Halvány, aszott, kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vér képzésnek és mejbetegségnek a következményei, a melyeket a legbiztosabban gyógyit ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegiti az emésztést, javitja a vérképződést, a betegeknek uj erőt szerez, a mit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növénybor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Devecser, Körmenden, továbbá Zala-Egerszeg, Zala-Szent-Gróth, Vasvár, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Kis Czell, Mura Szombat, Belatincz, Marczali, Tapolcza, Nagy-Kanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csáb Rendek, Jánosháza, Szent-Gál, Zirez, Pápa, Lovász-Patona, Szany, Beled, Sárvár, Csány, Nagy Vázsony, Veszprém gyógyszertáraiban.

☛ Három, vagy esetleg több üveg növénybort eredeti árban szállit Magyarország bármely helyiségébe a devecseri gyógyszertár is. ☚

Utánzatoktól óvakodni kell és csak Ullrich Hubert-féle növény-bor kérendő.

Az én növény borom alkatrészei: Malagabor 450, borszesz 100, glicerin 100, madárbekenyeiz 150, cseresnyeiz 3.20, köményiz, ánis, heléngyökér, amerikai erőgyökér, anziál és kalmus gyökér à 10.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty“-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1901.